Ágyfüggöny (szuperlát)

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	52.2802.1
Készítés ideje:	17. SZÁZAD 4. NEGYEDE
Készítés helye:	Magyarország
Anyag:	selyem
Technika:	fémfonallal hímzett
Méretek:	hosszúság: 173 cm szélesség: 171 cm

Az „ágy körül való” vagy „ágyra való” szuperlát minden gazdagabb leltárban előfordul. A selyem, bársony, patyolat vagy rece szuperlátok a mennyezetes és oszlopos ágyakat díszítették, összevonva fölfogták a szoba hidegét. Az ágy hosszú oldalán két-két függöny, a rövidebben egy-egy függött hozzátartozhatott még az ágy mennyezete alatt körbefutó koszorú, valamint az ágy mennyezetét és az ágyat takaró terítő. Ilyen ágy körül való szuperlát volt az Esterházy-féle szuperlát, melynek jelentőségét különösen kiemeli az a szomorú tény, hogy a számtalan arany- és ezüstfonallal hímzett 16–17. századi függönykészletből az egyetlen, viszontagságos sorsa ellenére is fennmaradt emlék.

A függönyszárnyakat és a koszorút enyhén hajló virágszálak díszítik. A függönyökön egymás alatti sorban páros és páratlan számú szálak sorakoznak, az alsó sor virágtövei kissé belenyúlnak a felső sor közeibe. A koszorú vízszintes vonalán huszonnégy virágtő követi egymást. A virágtövek szórt elrendezése a 17. század első feléből származó nyugat-európai és keleti, főként perzsa szövetekre jellemző, de hímzéseken aránylag ritkán fordul elő. A nagyvirágú, vékonyszárú szálak a magyar úrihímzés késői, már barokk stílusában készültek. A szegfűk, tulipánok, gránátalmák, jácintok, gyöngyvirágok, napraforgók, íriszek, vadrózsák az aranyfonal és domború hímzés lehetőségein belül meglehetősen naturalisztikusak. Rajzukon látszik a nyugati virágkönyvek, florilegiumok ismerete (*Adriaen Collaert, Theodor de Bry*). A virágok pompája elsősorban nem a kissé merev rajznak, hanem sokkal inkább a hímző fantáziájának köszönhető, aki a fémfonalak letűzésénél a magyar úrihímzéseken előforduló szinte minden öltésfajtát alkalmazta. A szuperlát rojtjai és bojtja a kor divatos európai stílusának megfelelőek. Szinte azonos darabok találhatók több belga gyűjteményben is.

Irodalom

- Szerk.: Pásztor Emese: *Az Esterházy-kincstár textíliái az Iparművészeti Múzeum gyűjteményében*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2010. - Nr. 28.
- Szerk.: Voit Pál, László Emőke: *Régiségek könyve*. Gondolat Kiadó, Budapest, 1983. - p. 320., 15. kép

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

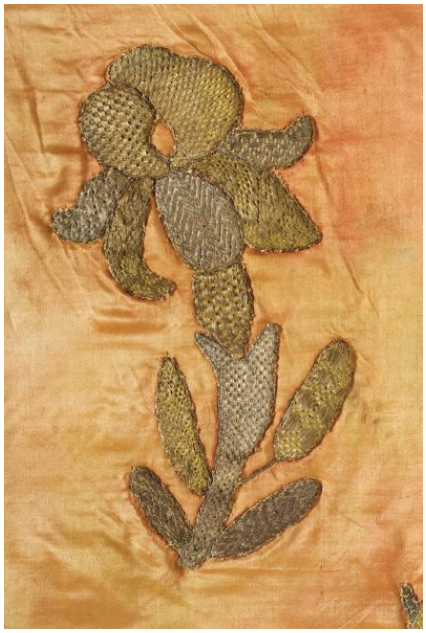

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

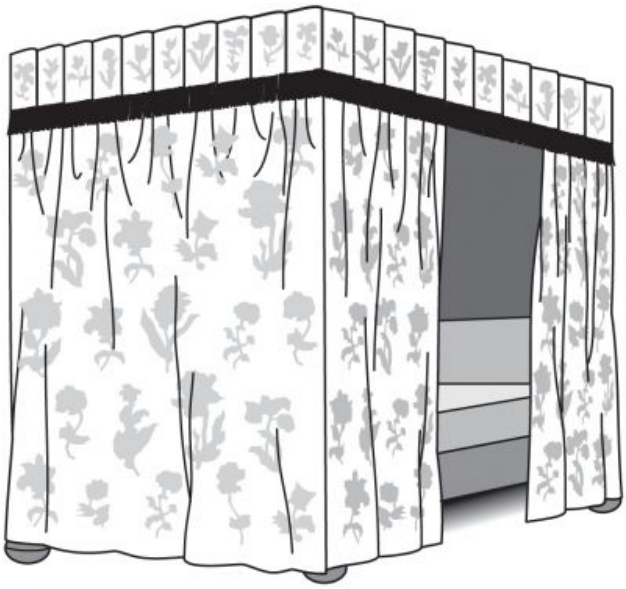

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum